

Καταλογογράφηση χαρτογραφικού υλικού

Βασικές έννοιες

Άσπα Τόγια

Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης
ΑΤΕΙΘ

Κωδικοποίηση MARC: τα βασικά (1)

- Leader 06(type of record): “e”
- Σε ποια κατηγορία ανήκει ο χάρτης;
 - Άτλαντας
 - Μεμονωμένος χάρτης
 - Σύνολο χαρτών
 - Περιοδική έκδοση
 - Ψηφιακός χάρτης

Κωδικοποίηση MARC: τα βασικά (2)

- Πεδίο 007 για χάρτες, ψηφιακούς χάρτες και άτλαντες
 - Όταν στο Leader δηλώνουμε “e” χρησιμοποιούμε πάντα το 007 για χάρτες
 - Για χάρτες σε μικροφόρμα και για υδρόγειες σφαίρες χρησιμοποιείται το αντίστοιχο 007
- Πεδίο 006
 - Όταν υπάρχει συνοδευτικό υλικό (μη χαρτογραφικό)
 - Όταν ο χάρτης είναι περιοδική έκδοση
 - Όταν ο χάρτης είναι σε ψηφιακή μορφή
- Πεδίο 008
 - Proj (Projection) - μόνο αν προσδιορίζεται στο ίδιο το τεκμήριο
 - Relif (Relief) - χρησιμοποιείται μαζί με αντίστοιχη σημείωση
 - SpFm (Special Format Characteristics) - χρησιμοποιείται για δηλώσει επιπλέον χαρακτηριστικά του χάρτη, π.χ. αν είναι επιτοίχιος χάρτης, ημερολόγιο, παζλ κλπ.

Πηγές πληροφοριών

- Δεν υπάρχει το αντίστοιχο της σελίδας τίτλου - ολόκληρος ο χάρτης είναι η κύρια πηγή πληροφοριών
- Ο τίτλος επιλέγεται με βάση την ακολουθία και την τυπογραφική διάταξη
- Αν η τυπογραφική διάταξη δεν είναι σαφής, επιλέγεται ο πιο πλήρης τίτλος

Χαρτογραφικό υλικό και RDA

Τα καλά νέα...

Πολύ λίγες αλλαγές σε σχέση με τους AACR2

Όμως...

Ισχύουν οι αλλαγές που αφορούν όλες τις μορφές υλικού

Τι είναι το RDA

- Κώδικας καταλογογράφησης
- Σχεδιάστηκε για να αντικαταστήσει τους AACR2
- Βασίζεται στο εννοιολογικό μοντέλο οντοτήτων/συσχετίσεων IFLA LRM
- Δίνει έμφαση στις ανάγκες των χρηστών

Στόχοι του RDA

- Δημιουργία καλύτερων μεταδεδομένων για αποτελεσματικότερη “ανακάλυψη” της πληροφορίας
- Καταγραφή πληροφοριών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο περιβάλλον του Ιστού και των linked data

Δομή του RDA

- Οι κανόνες των AACR2 οργανώνονται με βάση τη μορφή του τεκμηρίου που καταλογογραφείται
- Το RDA οργανώνεται με βάση αν καταλογογραφείται ένα Έργο, μια Εκδήλωση, μια Έκφραση ή ένα Αντίτυπο

AACR2 → RDA

- Νέο λεξιλόγιο
- Νέα λογική στη διαδικασία της καταλογογράφησης
- Νέες έννοιες

Αλλαγές στην ορολογία

RDA

AACR2

Resource	Item (from a particular format of material)
Resource Description	Bibliographic record
Element(s)	Data that goes into a field or subfield, fixed fields
Source(s) of information	Chief Source or Preferred Source of information
Access Points (Authorized or Variant)	Heading (Main or Added entry, Subject, Form/Genre)
Title as access point	Title main entry
Mode of Issuance (resources issued in a particular manner: single item, multipart monograph, serial, integrating resource)	Monograph, Multipart Item, Serial, or Continuing Resource
Creator	“Author” or roughly “Main entry”
Contributor	“Added author”
Carrier	Container (or item holding information)
LCPC Policy Statements (LCPCPS or LCPC-PS/Policy Statement)	LC Rule Interpretations (LCRIs)

Πώς ξεχωρίζει μια εγγραφή RDA;

- Desc “i” ή κενό (σταθερό πεδίο)
- 040 \$e rda

[OCLC](#) 690452414 No holdings in KSU - 1 other holding

Maps	Rec stat	c	Entered	20101206	Replaced	20101222023916.7					
Type	e	ELvl		Srce		Relf		Ctrl		Lang	eng
BLvl	m	Form		GPub		SpFm		MRec		Ctry	mnu
CrTp	a	Indx	0	Proj		DtSt	s	Dates	1996	,	
Desc	i										
007		a #b j #d c #e a #f n #g z #h n									
010		2010592857									
040		DLC #e rda #b eng #c DLC									
034	1	a #b 80000									
043		n-us-mn									
050	0 0	G4143.S7P2 1996 #b .C5									
052		4143 #b S7									

Οι κυριότερες αλλαγές

- Καταγράψτε ό,τι βλέπετε
- Καταργείται ο “κανόνας των 3”
- Νέα πεδία 3xx - Καταργείται ο ΓΠΥ
- Περιορισμένη χρήση συντομογραφιών
- Περιορισμένη χρήση αγκυλών
- Όροι συσχέτισης
- Ημερομηνία copyright
- Τόπος δημοσίευσης

Καταγράψτε ό,τι βλέπετε

Τίτλος: Geologic map of **Tabago**, West Indies

AACR2:

245 Geologic map of Tabago (i.e. Tobago), West Indies

RDA:

245 Geologic map of Tabago, West Indies

246 \$i Corrected title: \$a Geologic map of Tobago, West Indies

Νέα έννοια: “Core” και “Core if”

- **Απαραίτητα στοιχεία για χαρτογραφικό υλικό**
- – Title; Statement of responsibility; Edition statement; Named revision of an edition; Place of publication, publisher’s name, date of publication or corresponding elements for Production, Distribution or Manufacture as needed; Title proper of series, numbering within series, title proper of subseries, numbering within subseries; Identifier for the manifestation; **Scale; Coordinates; Carrier type and extent of cartographic resource; Dimensions of a map**
- **“Απαραίτητα αν” στοιχεία για χαρτογραφικό υλικό**
- – Parallel title, other title information, etc.; **Projection statement**; Copyright date; ISSN of series or subseries; Mode of issuance; Frequency; Media type; **Layout of cartographic images**; Note on title; Note on issue, part, or iteration used as the basis for identification of the resource [most often a note on the base map used]

Πεδία 1xx

➤ Προσδιοριστές σχέσης (relationship designators)

100 1 Santosa, Silvio, \$e cartographer.

110 2 Magic Map (firm), \$e carthographer, \$e publisher.

245 Μνεία τίτλου

- Καταργείται ο “κανόνας των τριών”
- Καταργείται ο [ΓΠΥ]

245 Μνεία τίτλου

AACR2:

245 14 The Roman Empire around 200 CE / Ꞇc compiled by Richard Talbert ... [et al.], with assistance from Cary Barber ... [et al.].

RDA:

245 14 The Roman Empire around 200 CE / Ꞇc compiled by Richard Talbert, Elizabeth Robinson and Ross Twele, with assistance from Cary Barber, Byron Boots and Brian Turner.

250 Μνεία έκδοσης 255 Μαθηματικά χαρτογραφικά δεδομένα

- Λιγότερες συντομογραφίες
- Καταργούνται οι αγκύλες στο 255

250 Μνεία έκδοσης

255 Μαθηματικά χαρτογραφικά δεδομένα

AACR2:

- 250 10η έκδ. (στην πηγή αναφέρεται 10^η έκδοση)
- 250 2^η έκδ. Βελτ. (στην πηγή αναφέρεται Δεύτερη έκδοση βελτιωμένη)
- 255 Scale [ca. 1 : 10.000]

RDA:

- 250 10η έκδοση
- 250 Δεύτερη έκδοση βελτιωμένη
- 255 Scale approximately 1 : 10.000

Νέο πεδίο:

264 Δημοσίευση, διάθεση κλπ.

- Ο δεύτερος δείκτης δηλώνει τη λειτουργία του φορέα δημοσίευσης
 - 0 Παραγωγή (χειρόγραφοι χάρτες)
 - 1 Δημοσίευση
 - 2 Διανομή
 - 3 Κατασκευή (π.χ. Εκτύπωση)
 - 4 Χρονολογία copyright (μόνο!)

264 - Παραδείγματα

- 264 _1 Reston, Va. : \$b United States Geological Survey, \$c 2010.
- 264 _1 Baltimore, Md. : \$b RTKL Associates, Inc., \$c [1978]
- 264 _2 Denver, Colo. : \$b for sale by U.S. Government Printing Office, \$c 1998.
- 264 _3 [Harrisburg, Pa.] : \$b printed by Pennsylvania Fish & Boat Commission, \$c 2006.
- 264 _1 [Blue Bell, PA] : \$b Kappa Map Group, \$c [2012]
- 264 _4 \$c ©2011
- 264 _1 New York : \$b Army Information Branch, \$c [1944]
- 264 _2 Washington, D.C. : \$b Navy distribution by Education Services Section, BuPers, Navy Dept., \$c [1944]

264 - κατάργηση συντομογραφιών

AACR2:

260 Vancouver, B.C. : \$b International Travel Maps, \$c [2010].

260 [s. l.] : \$b [s. n.].

RDA:

264 Vancouver, B.C. : \$b International Travel Maps, \$c [2010].

264 [Place of publication not identified] : \$b [Publisher not identified].

264 - αλλαγή στον τρόπο καταγραφής του τόπου δημοσίευσης, διάθεσης κλπ.

Στο RDA, καταγράφεται **μόνο** ο πρώτος τόπος δημοσίευσης, ακόμα κι αν αυτός δεν βρίσκεται στη χώρα του φορέα καταλογογράφησης

AACR2:

260 London ; \$a New York : \$b MacMillan (ο φορέας καταλογογράφησης βρίσκεται στις ΗΠΑ)

RDA:

264London : \$b MacMillan

264 - αλλαγή στον τρόπο καταγραφής εκδότη

AACR2:

260 Chicago : \$b Rand McNally

260 Washington, D.C. : \$b U.S. Dept. of Agriculture

RDA:

264 Chicago : Rand McNally and Company

264 Washington, D.C. \$b United States Department of Agriculture

Αν στο τεκμήριο υπάρχουν συντομογραφίες διατηρούνται

264 - αλλαγή στον τρόπο καταγραφής της χρονολογίας δημοσίευσης

AACR2:

260 Austin, Tex. : \$b University of Texas, \$c [197-]

260 Austin, Tex. : \$b University of Texas, \$c [1972?]

RDA:

264 Austin, Tex. : \$b University of Texas, \$c [between 1970 and 1979]

264 Austin, Tex. : \$b University of Texas, \$c [not before 1972]

264 - copyright

AACR2:

260 Reston : \$b U.S. Geological Survey, \$c c2002

RDA:

264 Reston : \$b United States Geological Survey, \$c
[2002]

264 © 2002.

300 Φυσική περιγραφή

- Καταργούνται οι συντομογραφίες (το cm θεωρείται σύμβολο και δεν ακολουθείται από τελεία - εκτός αν τελειώνει με αυτό το πεδίο)

AACR2:

300 2 maps on one sheet : \$b both sides, col. ; \$c 92x57 cm. each.

300 1 atlas (1 vol.)

RDA:

300 2 maps on one sheet : \$b on both sides, color ; \$c 92x57 cm each.

300 1 atlas (1 volume)

Νέα πεδία: 336, 337, 338

- Αντικαθιστούν τον ΓΠΥ
- Περιέχουν λεπτομέρειες που δεν αναφέρονται στη Φυσική Περιγραφή
- Ελεγχόμενο λεξιλόγιο
- Επαναλαμβανόμενα

Νέα πεδία: 336, 337, 338

<u>Πεδίο</u>	<u>Όνομα</u>	<u>Κανόνας RDA</u>
336	Content type	6.9 (απαραίτητο)
337	Media type	3.2
338	Carrier type	3.3 (απαραίτητο)

336	Μορφή περιεχομένου
337	Μορφή μέσου αποθήκευσης
338	Μορφή φορέα πληροφορίας

Νέα πεδία: 336, 337, 338

- 336 Μορφή περιεχομένου = “τι είδους πληροφορία είναι;”
- 337 Μορφή μέσου αποθήκευσης = “χρειάζεται ειδικός εξοπλισμός για τη δω;”
- 338 Μορφή φορέα πληροφορίας = “πού είναι αποθηκευμένη;”

Νέα πεδία: 336, 337, 338

- 336 \$a [Μορφή περιεχομένου] \$b [κωδικός] \$2 [Πηγή]
- 337 \$a [Μορφή μέσου] \$b [κωδικός] \$2 [Πηγή]
- 338 \$a [Μορφή φορέα] \$b [κωδικός] \$2 [Πηγή]

336 Μορφή περιεχομένου

Ο κωδικός στο \$2 (Πηγή) είναι **rdacontent**

Μορφή περιεχομένου 336 \$a	336 \$b	Leader/06
cartographic dataset	crd	e ή f
cartographic image	cri	e ή f
cartographic moving image	crm	e ή f
cartographic tactile image	crt	e ή f
cartographic tactile three-dimensional form	crn	e ή f
cartographic three-dimensional form	crf	e ή f

337 Μορφή μέσου

Ο κωδικός στο \$2 (Πηγή) είναι **rdamedia**

Μορφή μέσου 336 \$a	337 \$b	007/00
audio	s	s - sound recording
computer	c	c - electronic resource
microform	h	h - microform
microscopic	p	
projected	g	g - projected graphic m - motion picture
stereographic	e	
unmediated	n	t - text k - non-projected graphic
video	v	v - videorecording
other	x	z - unspecified
unspecified	z	z - unspecified

338 Μορφή φορέα

Ο κωδικός στο \$2 (Πηγή) είναι **rdacontent**

Μορφή φορέα 338 \$a	338 \$b	MARC unmediated content codes
card	no	no code
flipchart	nn	no code
roll	na	no code
sheet	nb	no code
volume	nc	no code
object	nr	r - Bibliographic Leader/ 06
other unmediated carrier	nz	no code

3xx - Παραδείγματα

Χάρτης

- 336 cartographic image \$b cri \$2 rdacontent
- 337 unmediated \$b n \$2 rdamedia
- 338 sheet \$b cr \$2 rdacarrier

Υδρόγειος σφαίρα

- 336 cartographic three-dimensional form \$b crf \$2 rdacontent
- 337 unmediated \$b n \$2 rdamedia
- 338 object \$b nr \$2 rdacarrier

3xx - Παραδείγματα

Ψηφιακός Χάρτης

336 cartographic image \$b cri \$2 rdacontent

337 computer \$bc \$2 rdamedia

338 online resource \$b cr \$2 rdacarrier

Ανάγλυφο ομοίωμα:

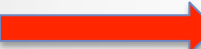

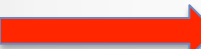
336 cartographic three-dimensional form \$b crf \$2
rdacontent

337 unmediated \$b n \$2 rdamedia 338 object \$b nr \$2
rdacarrier

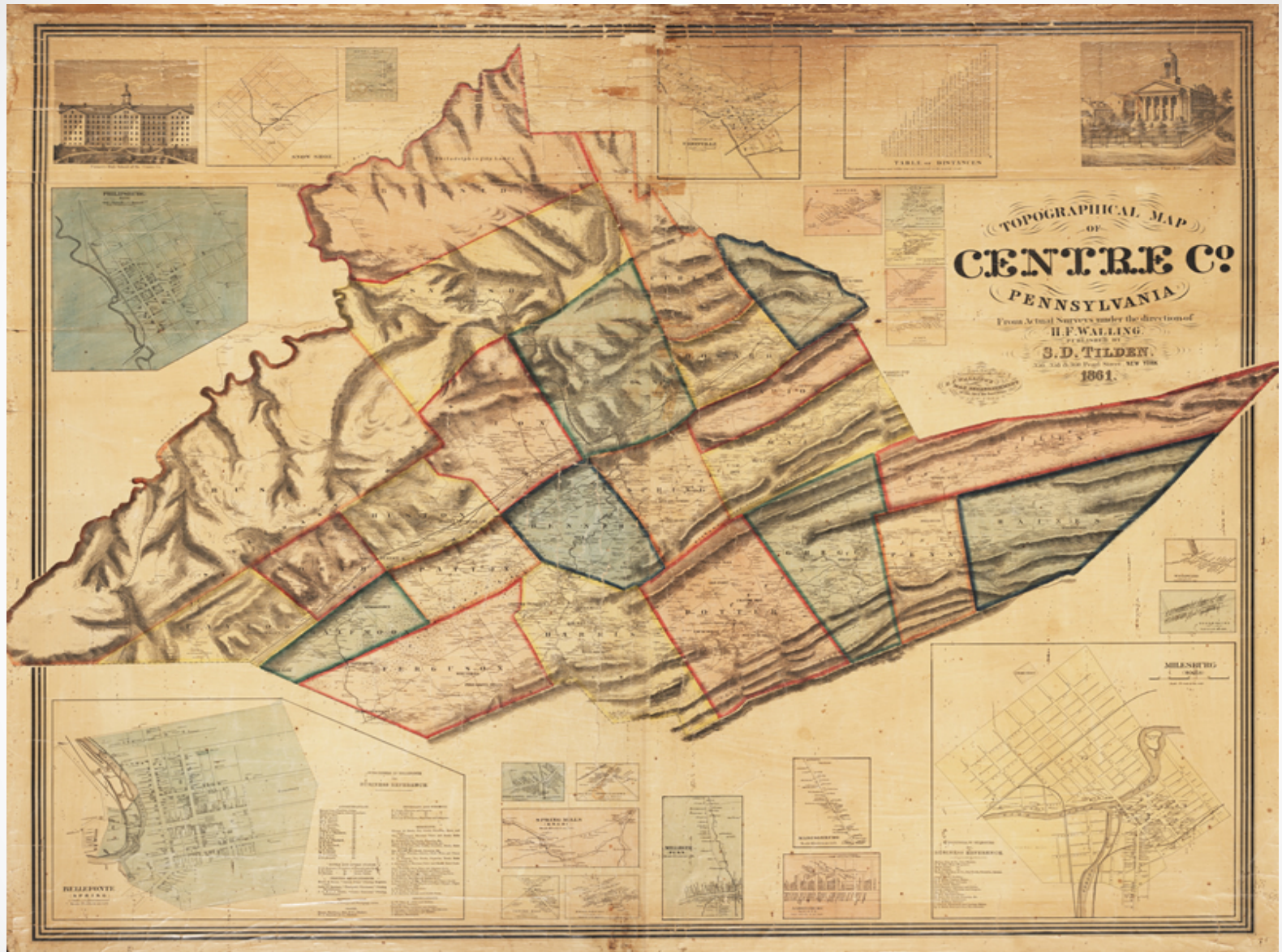
3xx - Παραδείγματα

Δεδομένα GIS

- 336 cartographic dataset \$b crd \$2 rdacontent
- 337 computer \$bc \$2 rdamedia
- 338 online resource \$b cr \$2 rdacarrier

020: : 1566953146
020: : 9781566953146
110: 2 : National Geographic Maps (Firm),|ecartographer.
245: 10 : Costa Rica adventure travel map /|cNational Geographic Maps.
246: 30 : Adventure travel map, Costa Rica
246: 18 : AdventureMap Costa Rica 1:350,000
246: 1 : |iBack panel title:|aNational Geographic AdventureMap, Costa Rica
250: : Revised 2010.
 255: : Scale 1:350,000. 1 in. = 5.5 miles. 1 cm = 3.5 km|c(W 86°00'--W 82°30'/N 11°15--N 8°00').
 264: 1: Evergreen, Colo. :|bNational Geographic Maps,|c2010.
264: 4: |c©2002
 300: : 1 map :|bboth sides, color, plastic-treated ;|c89 x 125 cm, on sheet 96 x 65 cm, folded to 24 x 11 cm
336: : cartographic image|bc|ri|2rdacontent
337: : unmediated|bn|2rdamedia
338: : sheet|bnb|2rdacarrier
500: : Relief shown by contours, shading, and spot heights.
500: : Title from panel.
546: : In English and Spanish.
650: 0: Outdoor recreation|zCosta Rica|vMaps.
650: 0: Roads|zCosta Rica|vMaps.
651: 0: Costa Rica|vMaps.
651: 0: San José (Costa Rica)|vMaps.
710: 2 : Instituto Geográfico Nacional (Costa Rica)

(Paige & Moore, 2013)

(Paige, 2011)

- DESC: = i
-
- 007 a ñb j ñd c ñe a ñf n ñg z ñh n
- 040 UPM ñc UPM ñe rda
- 034 1 a ñb 88000 ñd W0745900 ñe W0741700 ñf N0413000 ñg N0405000
- 052 3813 ñb S9
- 090 G3813.S9 1955 ñb .H3
- 049 UPMM
- 100 1 Harper, George B.
- 245 10 Sussex County, New Jersey / ñc corrected to 1955 by George B. Harper, County Engineer.
- 255 Scale **approximately** 1:88,000 ñc (W 74°59'--W 74°17'/N 41°30'--N 40°50').
- 264 Convent Station, N.J. : ñb copyright, General Drafting Co., Inc., ñc [1955]
- 300 1 map : ñb **color** ; ñc 62 x 59 **cm**, folded to 22 x 10 cm.
- **336 cartographic image ñb cri ñ2 rdacontent**
- **337 unmediated ñb n ñ2 rdamedia**
- **338 sheet ñb nb ñ2 rdacarrier**
- 500 "All borough streets are improved."
- 500 Includes a location map and two **illustrations**.
- 500 Text, **illustrations** with captions, and mailing area on verso.
- 651 0 Sussex County (N.J.) ñv Maps.
- 655 7 Maps. ñ2 lcgft
- 710 2 General Drafting Company.

Παράδειγμα εγγραφής με ένδειξη των κανόνων RDA

DESC: = i

007 a †b j †d c †e a †f n †g z †h n

040 UPM †c UPM †e rda

034 1 a †b 88000 †d W0745900 †e W0741700 †f N0413000 †g N0405000

052 3813 †b S9

090 G3813.S9 1955 †b .H3

049 UPM

100 1 Harper, George B.

245 10 Sussex County, New Jersey / †c corrected to 1955 by George B. Harper, County Engineer.

255 Scale **approximately** 1:88,000 †c (W 74°59'--W 74°17'/N 41°30'--N 40°50').

260 Convent Station, N.J. : †b copyright, General Drafting Co., Inc., †c [1955]

300 1 map : †b **color** ; †c 62 x 59 **cm**, folded to 22 x 10 **cm**.

6.9

336 cartographic image †b cri †2 rdacontent

3.2

337 unmediated †b n †2 rdamedia

3.3

338 sheet †b nb †2 rdacarrier

500 "All borough streets are improved."

500 Includes a location map and two **illustrations**

500 Text, **illustrations** with captions, and mailing area on verso.

651 0 Sussex County (N.J.) †v Maps.

655 7 Maps. †2 lcgft

710 2 General Drafting Company.

B.4

B.5.1

B.4

(Paige, 2011)

Πηγές

- CILIP (4 January 2017). “Guide to Resource Description and Access (RDA)”. Ανακτήθηκε από <https://archive.cilip.org.uk/about/projects-reviews/cilip-british-library-committee-resource-description-access-rda/guide-resource-description-access-rda> (30 Σεπτεμβρίου 2018)
- Jensen, K. (2015). “Cataloguing maps with RDA” [PowerPoint Slides]. Ανακτήθηκε από https://www.accessola.org/web/Documents/OLA/Education/2015/OLA_Workshop_Karen.pdf (30 Σεπτεμβρίου 2018)
- Joint Steering Committee for Development of RDA (19 May 2014). “RDA: Resource Description and Access”. Ανακτήθηκε από <http://www.rda-jsc.org/archivedsite/rda.html#background> (30 Σεπτεμβρίου 2018)
- Paige, A. (2011). “RDA and cartographic materials: mapping a new route” [PowerPoint Slides]. Ανακτήθηκε από <http://www.ala.org/alcts/confevents/upcoming/webinar/cat/092811> (30 Σεπτεμβρίου 2018)

Πηγές

- Paige, A., & Moore, S. (2013). “Maps the RDA way” [PowerPoint Slides]. Ανακτήθηκε από http://abacus.bates.edu/~ssaunder/homepage/MAGIRT_2013_Program_Presentation_Slides.pdf (30 Σεπτεμβρίου 2018)
- Paige, A., Moore, S., & Larsgaard, M.(2015). “RDA and cartographic resources”. Chicago: American Library Association
- RDA Toolkit (2017). “MARC bibliographic to RDA mapping”. Ανακτήθηκε από <http://access.rdatoolkit.org/document.php?id=jscmap2> (30 Σεπτεμβρίου 2018)
- “RDA Steering Committee”. Ανακτήθηκε από <http://rda-rsc.org/> (30 Σεπτεμβρίου 2018)
- Yale University Library. “Cartographic cataloging”. Ανακτήθηκε από <https://web.library.yale.edu/cataloging/cartographic> (30 Σεπτεμβρίου 2018)
- Zhang, W. (2011). “RDA for sheet maps in MARC coding” [PowerPoint Slides]. Ανακτήθηκε 30 Σεπτεμβρίου 2018 από http://extra.library.kent.edu/files/RDA_For_sheet_maps_Weiping_201106.pptx